

Спілкування у групах

(Джерело: Christine Becker. Міжособистісне спілкування // Keneth M. Ефективне спілкування. - Washington, D.C.: International City / Country Management association, 1994. – С. 158-161.

Спілкування, це – ключовий фактор, що впливає на динаміку групи. Там, де спілкування у групі на високому рівні, там буде досить легко виконати завдання, що стоять перед групою. У цьому тексті викладено ряд факторів, які впливають на спілкування між членами групи. Ролі членів груп також розглядаються у матеріалі: „Як упоратись з проблемами, що виникають під час тренінгу”. У тематичній літературі до цього модуля розглядається як тренер може дати раду деяким із ролей у групі, що є проблематичними, або які заважають роботі групи.

Більшість з урядових організацій покладаються на групи людей, які працюють разом і виконують відповідну роботу. Це може бути комітет з двох або трьох осіб із різних відділів, які несуть відповідальність за організацію якогось заходу для співробітників. Це може бути група співробітників, які разом працюють над визначенням проблем, що існують у організації, та розробляють відповідні рекомендації для їх, вирішення. Або це може бути спеціальний комітет, або спеціальна цільова група з місцевих активістів, що досліджує якусь проблему у громаді. Загалом, малі групи створюються для вирішення проблем і прийняття рішень. Для того щоб учасники могли прийняти рішення у групі, їм потрібно ефективно спілкуватись й взаємодіяти в умовах групи. Ефективність роботи групи, що приймає рішення передбачає наявність таких трьох аспектів:

- Визначення групи як такої
- Ролі, що відіграють члени групи
- Оцінювання групи під час виконання нею завдання.

Ці фактори безпосередньо пов'язані з тим, як члени групи спілкуються між собою.

Перемінні у комунікації групи

Статус члена групи. Хто до кого говорить і як часто - цей фактор впливає на те, як члени групи сприймають один одного. Навіть якщо члени групи належать до одного рівня організації, коли вони збираються у малу групу, відбувається процес розшарування. Дехто займає позицію лідера, в той час як інші сприймаються (або сприймають себе) як члени групи нижчого статусу. Люди, які відчують вищий статус, зазвичай на зборах говорять більше, і, таким чином, контролюють процес прийняття рішення.

Розмір групи. Чим менше група, тим більш рівноправним є спілкування. Трьом людям легше отримати право голосу, аніж десятьом. Загалом, якщо група стає більшою, то менше людей домінують над процесом спілкування і, таким чином, зменшується зворотна реакція членів групи.

Стандарти групи Більшість груп встановлюють правила групи, або норми участі. Норми визначають, що є прийнятним для групи. Якщо окремі члени не дотримуються основних норм, то більшість часу, виділеного для спілкування, витрачається, щоб закликати їх до порядку. Якщо ж вони не погоджуються, то вони взагалі можуть залишитись поза межами процесу спілкування.

Об'єднання. Групи зазвичай переживають високий рівень об'єднання, якщо члени добре працюють разом, отримують задоволення від перебування разом і цінують те, що завершення завдання піде на користь іншим. Чим більше об'єднана група, тим більш ефективним буде спілкування між членами групи. У групах із високим рівнем об'єднання кожен учасник активно бере участь у процесі спілкування – не обов'язково багато розмовляючи, а обмінюючись думками за допомогою всіх засобів комунікації, як вербальної, так невербальної.

Структура влади Структура влади у групі зазвичай відображає статус стосунків, що існує між членами поза групою. Як правило, більш впливові члени групи говорять більше, керують бесідою та інколи діють так, ніби вони одні можуть говорити від імені групи.

Ролі. Люди, які довго працюють у групі, із часом починають знаходити специфічні функції для себе, фактично створюючи нішу у групі. Хтось може стати лідером, якщо лідер не був офіційно призначений, Хтось може регулярно виконувати функції узагальнювача наприкінці зустрічей групи. Інші ролі можуть виникнути у ході роботи групи.

Ролі, що грають люди, можуть прямо співвідноситися з тими функціями, що вони виконують у своїй організації. Вони можуть бути продовженням ролей, які люди перебирають на себе у соціальних стосунках. Або вони можуть кардинально відрізнятись. Деякі люди, котрі дуже добре спілкуються у розмовах один – на – один, або у неформальних умовах, можуть поводитись зовсім по іншому, попрацювавши у малій групі досить довгий час. Ролі, що перебирають на себе люди у групі, значно впливають на процес спілкування, особливо, коли група існує вже довгий час. Деякі з типових ролей, які перебирають на себе люди у групах, викладені у таблиці на наступній сторінці.

Особистості членів групи. Люди, які залучаються до групи, мають свою індивідуальну особистість, що впливає на те, як вони беруть участь у роботі групи. В результаті того, що відбувається у групі, вони навіть можуть розвинути в собі якості іншої особистості. Зміни ситуацій у групі впливають на те, як люди поведуться, і спілкуються у групі. Зміни поведінки, що відбуваються, залежать від того, як часто члени групи спілкуються, і яка природа їх спілкування, чи це – підтримка, захист, позитив, або негатив. Індивідуальність особистості у групі буде завжди мати великий вплив на те, як люди працюють разом, щоб досягти вирішення питання.

Завдання групи. Мета організації група завжди впливає на те, як члени групи співпрацюють. Якщо група повинна вирішити складне питання, до якого люди ставляться з підвищеним інтересом, то процес роботи в групі буде вимагати інтенсивного спілкування та взаємодії. І навпаки, якщо група зібралася для того, щоб зібрати конкретну інформацію з конкретної проблеми, члени групи можуть прийняти рішення розділити завдання і зустрічатися тільки для того, щоб порівнювати їх. Чим більше особистого контакту будуть потребувати питання, пов'язані з вирішенням проблем, тим більшої ваги буде набувати спілкування у групі.